

PERSMEDEDELING

Maandag 28 november 2022

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

RAPPORT MEDIACONCENTRATIE 2022:

“TERWIJL HET DE GROOTSTE VLAAMSE MEDIAGROEPEN FINANCIËEL VOOR DE WIND GAAT , ZIEN LOKALE EN GRATIS PERS ZWARTE SNEEUW”

De Vlaamse Regulator voor de Media, de onafhankelijke toezichthouder voor de Vlaamse audiovisuele media, publiceert vandaag het rapport ‘Mediaconcentratie in Vlaanderen 2022’.

De algemene conclusie van het rapport 2022 is dat:

- De Vlaamse mediasector heeft, op een aantal uitzonderingen na, de coronacrisis goed verwerkt. Zo mogen de groepen DPG Media, Mediahuis en Roularta 2021 als een **zeer winstgevend jaar** beschouwen.
- Niet alleen op de eigen Vlaamse markt, maar zeker ook op **internationaal** niveau kennen deze groepen een mooie **groei**. Roularta was reeds in hoge mate vertegenwoordigd in markten buiten Vlaanderen. Met de overname van New Skool Media werd Roularta de op één na grootste uitgever van magazinemerken in Nederland. Ook Mediahuis kon zijn aanwezigheid in het buitenland verder verstevigen.
- In schril contrast met dit groeiverhaal, staat de sector van de **lokale en gratis pers**. Zo hielden o.a. De Streekkrant, Steps en het Limburgse huis-aan-huis magazine Jet het voor bekeken, het verspreidingsgebied van Rondom / Passe-Partout decimeerde en het aantal regionale edities van de krant Het Laatste Nieuws zakte drastisch van 24 naar 15. Uit het jaarlijks onderzoek van de VRM mb.t. de lokale journalistiek blijkt dat het gemiddeld aantal private lokale nieuwsmedia per gemeente daalt van 2,26 naar 1,84. Zowel gratis als lokale nieuwsmedia staan dus duidelijk **onder druk**.

- Er is nog steeds, en steeds meer, een hoge mate van **samenwerking** binnen de Vlaamse mediasector, specifiek met betrekking tot de **reclamewerving**. Als antwoord op de sterke reclamepositie van de internationale spelers en DPG Media, werd in 2021 de nationale reclamereguleerder Ads & Data opgericht door Telenet, Proximus, Mediahuis en Pebble Media. In 2022 reageerde DPG Media met de **overname van RTL Belgium** (samen met Groupe Rossel). Dankzij deze overname kan DPG Media ook nationale reclameaanbiedingen in de markt plaatsen.
- In juni 2022 werd de **veiling** van het nieuwe **5G-spectrum** en het bestaande 2G- en 3G-radiospectrum beëindigd door het BIPT. Vijf operatoren, met name Citymesh Mobile nv, Network Research Belgium nv, Orange Belgium nv, Proximus nv en Telenet Group nv, namen deel aan de veiling en konden elk een deel van het radiospectrum verwerven. Hierdoor zullen ze de komende twintig jaar het mobiele telecomlandschap in ons land bepalen.
- Voor de aggregatie van klassieke mediaproducten is 80% tot 100% van de markt in handen van **slechts vijf mediagroepen** (VRT, DPG Media, Mediahuis, Roularta en Telenet (met dochteronderneming De Vijver Media)). De laatste jaren merkt de VRM op dit vlak een **stabilisatie** op.

Belangrijkste conclusies per mediasoort:

Radio:

- In Vlaanderen wordt steeds meer **digitaal naar radio geluisterd**. 41% van het totale luistervolume is intussen digitaal: via DAB+, kabel (coax), digitale tv of internet. Het belang van digitaal luisteren blijkt ook uit de tijdelijke zendvergunningen die de VRM aan 59 lokale radio-omroepen heeft toegekend in het kader van diverse proefprojecten.
- Het **marktaandeel van de VRT-radiozenders** blijft verder **dalen**. Hoewel het marktaandeel nog steeds 56% bedraagt, is dit toch het **laagste peil** in de radiogeschiedenis.
- De Vlaamse mediagroepen bieden steeds meer **podcasts** aan. Zo lanceerde Mediafin, uitgever van de krant De Tijd, eind januari 2022 een eigen dagelijkse actuapodcast 'De 7'. Niet alleen het groeiend aantal uitzendingen maar bijvoorbeeld ook het gegeven dat op het nieuwe VRT Max-platform ook podcasts te vinden zijn, toont het belang ervan aan. Tijdens het allereerste podcastfestival 'De Oorkondes' raakte bekend dat er gesprekken lopen tussen de VRT en Mediahuis over een gezamenlijk platform voor Vlaamse podcasts.

- Na een zogenaamde beauty contest, kende de Vlaams minister van Media begin februari 2022 de drie beschikbare licenties voor het uitzenden als **landelijke radio-omroeporganisatie** opnieuw toe aan DPG Media (Qmusic en Joe) en Mediahuis (Nostalgie). De nieuwe erkenningen gelden voor een periode van vijf jaar, verlengbaar met een eenmalige periode van maximaal drie jaar. Door de wijziging van het Mediadecreet (12 februari 2021) wordt de categorie van de **regionale radio-omroeporganisaties** afgeschaft vanaf 1 januari 2023.

Televisie:

- In het Mediaconcentratierapport 2021 werd reeds verwezen naar het akkoord tussen de (private) televisieomroeporganisaties en dienstenverdelers voor de implementatie van een **uniform model voor tv-reclame**. Het voorbije jaar werd het aanbod van **niet-doorspoelbare reclame** verder doorgetrokken naar extra Telenet- en Proximusklanten.
- Een belangrijke gebeurtenis eind november 2021 was de **verkoop van telecomoperator VOO** aan Orange Belgium. Nethys en Orange zijn intussen exclusieve onderhandelingen begonnen voor de verkoop van 75 procent min één aandeel. De Europese Commissie moet de overname wel nog goedkeuren.
- De Vlaamse mediabedrijven zetten steeds meer in op web only reeksen en telenovelles. Stilaan ontstaat zo een nieuw format aan kortere 'snackbare' online content, ook wel **midforms** genoemd. DGP Media bundelde begin 2022 al haar midforms onder de gemeenschappelijke vlag VTM GO SHORTIES en investeert in extra content. Dit kunnen zowel extensies zijn van populaire programma's zoals bijvoorbeeld een blik achter de schermen van The Masked Singer, als bijvoorbeeld originele formats zoals Security Checkers.

Geschreven pers:

- Wat geschreven pers betreft, zijn de titels op de Vlaamse krantenmarkt niet gewijzigd, op het verdwijnen van het kopblad De Nieuwe Gazet na. Daarnaast zette de **convergentietendens** tussen redacties en andere mediavormen zich verder. Zo delen de Antwerpse regionale media Gazet van Antwerpen en ATV voortaan site en app. De redacties van het weekblad Trends en de televisiezender Kanaal Z werden dan weer samengebracht in één redactie. Een nieuwe centrale newsdesk zal werken voor zowel het weekblad, de website als de televisiezender.

- De gedrukte pers had het de afgelopen jaren moeilijk door o.a. dalende verkoopcijfers en advertentieopbrengsten. **De kranten lijken deze trend om te buigen. Bij de dagbladen verkochten quasi alle titels in 2021 meer kranten (print + digitaal) dan in 2020.** Anderzijds kenden alle websites van de Vlaamse mediagroepen een significante daling van het aantal bezoekers. De bezoekerscijfers daalden terug tot naar het precorona-niveau.
- Volgens de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) waren er in augustus 2022 2.550 geregistreerde **Vlaamse beroepsjournalisten**. Op 10 jaar tijd noteerde de VVJ een vermindering van maar liefst 138 beroepsjournalisten. Ook het aantal nieuwe stagiairs-beroepsjournalisten kent een verdere daling. Volgens de VVJ is er dan ook sprake van een structurele desinvestering in professionele journalistiek in Vlaanderen.
- Bij de magazines werden enkele nieuw opgestarte initiatieven ('Wilfried' en 'Eddy') al snel terug van de markt gehaald omdat ze **verlieslatend** bleven.
- Sommige mediahuizen hebben de verkoop van de abonnementen of losse verkoop gecentreerd op één of meerder **platformen**. Roularta Media Group nv stimuleert zijn geschreven persproducten via de website [abonnementen.be](https://www.abonnementen.be). Daarnaast biedt het met de website [mijnmagazines.be](https://www.mijnmagazines.be) en de Mijn Magazines-app een soort Spotify voor magazines aan. DPG Media werkt dan weer via de website en app [tijdschrift.be](https://www.tijdschrift.be)

Online:

- In het voorjaar van 2021 werd de herziening van de Europese Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten omgezet in het Vlaamse Mediadecreet. Hierdoor zijn er nieuwe regels van kracht voor content creators die gebruik maken van videoplatformdiensten. De VRM publiceerde daarop het **Content Creator Protocol (CCP)** dat content creators, influencers en vloggers moet toelaten op eenvoudige wijze te voldoen aan de nieuwe regelgeving. Ook de **FOD Economie** kwam in 2022 met best practices voor content creators.
- De telecomoperatoren zetten verder in op de **uitrol van het glasvezelnetwerk** (FTTH – Fiber to the Home). Telenet werkt hiervoor samen met netbeheerder Fluvius. Ze richten hiervoor een nieuw, zelf gefinancierd en onafhankelijk infrastructuurbedrijf op, momenteel nog Netco genoemd.
- De **Belgische mobiele markt** telt momenteel drie operatoren met een eigen mobiel netwerk. Daarnaast zijn er ook drie zogenaamde full MVNO's die allemaal actief zijn op het netwerk van Telenet. Er is sprake van **consolidatie**

aangezien het aantal full MVNO's terugliep van 4 naar 3 door de inlijving van Mobile Vikings bij Proximus. De Belgische mededingingsautoriteit zag geen bezwaar voor de overname.

//

Het rapport kan gedownload worden op:
<https://www.vlaamseregulatormedia.be/nl/mediaconcentratie>

Een gedrukt exemplaar kan besteld worden via:
<https://www.vlaamseregulatormedia.be/nl/bestelling-rapport-mediaconcentratie-2022-gratis-exemplaar>

//

Voor meer informatie kan u terecht bij:

Francis Soulliaert, Communicatieverantwoordelijke VRM
e-mail: pers@vrm.vlaanderen.be – tel: 02/553.27.39

//

Over het rapport Mediaconcentratie in Vlaanderen:

Met het rapport 'Mediaconcentratie in Vlaanderen' brengt de VRM jaarlijks de Vlaamse mediasector in kaart, worden de belangrijkste evoluties beschreven en wordt de bestaande concentratie gemeten. **De taak van de VRM beperkt zich tot het rapporteren van de bestaande concentratie, zonder de bevoegdheid om er eventueel rechtstreeks tegen op te treden. Door correcte en onafhankelijke informatie te bundelen over de posities van de spelers in de Vlaamse mediasector, wil de VRM een instrument aanreiken aan de beleidsmakers. Het is aan het beleid om eventuele acties te ondernemen om de door de VRM geschetste evoluties waar nodig bij te sturen.**

Het is ook de bedoeling dat het rapport zijn weg vindt naar de sector, mediaprofessionals en een breder in media geïnteresseerd publiek.

Het inhoudelijke luik van het rapport werd op 1 oktober 2022 afgesloten. Wijzigingen die nadien werden aangekondigd, zijn niet meer opgenomen in het rapport.

Over de Vlaamse Regulator voor de Media:

De Vlaamse Regulator voor de Media is de **onafhankelijke toezichthouder voor de Vlaamse audiovisuele media**. In het belang van Vlaamse kijkers en luisteraars kijkt hij er op toe dat mediaregelgeving beschreven in het mediadecreet, in Vlaanderen nageleefd wordt. Hij komt tussen bij eventuele geschillen en behandelt klachten over en meldingen van mogelijke inbreuken op de regelgeving. Voorts waakt de VRM ook specifiek over de bescherming van minderjarigen en over onpartijdigheid op de Vlaamse radio en tv. Tot slot beheert de VRM de toekenning van mediavergunningen aan Vlaamse audiovisuele media. De VRM werd in 2006 opgericht door de Vlaamse overheid.